

Vinterhvedesorter

Cecilie Christensen

Sorterne Pondus, Heerup, Kws Colosseum og RGT Saki scorer det højeste udbytte på landsplan. De højeste udbytter som er registreret i vores lokale forsøg, er i sorterne Heerup, Momentum og KWS Extase. Informer og Ohio har lav sygdomsmotagelighed og svampebekæmpelse er ikke rentable.

Indledning

Formålet er at undersøge udvalgte sorters ydeevne, samt kvalitets- og dyrkningsegenskaber under normale forhold. Sortsafprøvningen i landsforsøgene er blevet udført på 11 lokationer landet rundt. I rapporten her er medtaget resultater fra to supplerende forsøg. Supplerende forsøg er hvor lokale planteavlskonsulenter har udvalgt de mest udbredte sorter i dyrkning, og de nye mest lovende sorter.

Resultater

I tabel 1 vises gennemsnitsudbyttet over den seneste årrække, hvoraf de lokale forsøg er fremhævet, samt supplerende forsøg herunder det i Karise.

Sortsblandingen i landsforsøgene havde et gennemsnitligt udbytte på 112 hkg/ha, hvilket er det højeste de sidste fem år. Det højeste udbytte på landsplan var fra sorten Pondus med et udbytte på 107 (120,3 hkg/ha), efterfulgt af Heerup, KWS Colosseum, Momentum og RGT Saki alle med et forholdstal på 105. I vores lokale forsøg i Karise gav sortsblandingen omtrent det samme udbytte som på landsplan, 111 hkg/ha. Her havde sorten Heerup rekord højt udbytte med forholdstal på 108 (120,4 hkg/ha), herefter Momentum og KWS Extase. Udbyttetende over flere år kan ses i tabel 1, samt dette års udbyttet for de lokale forsøg.

Tabel 1. Udvalgte vinterhvedesorters udbytte fra Landsforsøg og supplerende forsøg. Lokale forsøg er fremhævet. Sortsblandingen er brugt som målesort og vist i hkg/ha. De andre sorter er vist i forholdstal for udbytte (FHT). Kilde sortinfo.

Sort	Landsforsøg				Lokale forsøg, 2020				
	2020	2019	2018	2017	Bjæver- skov	Eskil- strup	Holeby	Karise ²	Sølle- sted ²
Blanding ¹	(112)	(102,2)	(93)	(109,2)	(109,2)	(96,4)	(117,6)	(111,3)	(98,4)
Pondus	107	105	-	-	96	108	104	-	-
Heerup	105	105	108	-	99	110	101	108	103
KWS Colosseum	105	107	-	-	96	111	104	-	-
Momentum	105	103	105	-	98	109	103	106	98
RGT Saki	105	102	107	-	105	110	108	-	-
Rembrandt	103	107	-	-	93	108	100	-	-
Kvium	102	104	108	104	99	105	97	101	94
KWS Scimitar	102	103	102	101	98	109	105	94	105
LG Quadrant	101	101	104	-	101	104	103	-	-
LG Skyscraper	101	102	108	106	99	103	106	-	-
Graham	100	100	101	101	99	103	100	91	96
Informer	100	104	101	102	92	102	100	102	99
KWS Firefly	100	104	105	103	94	105	104	96	96
KWS Leif	100	102	101	99	97	100	103	-	-
Drachmann	99	99	103	100	96	101	97	92	92
KWS Extase	99	106	105	100	95	97	96	103	94
KWS Lili	99	96	99	98	95	100	101	102	98
Torp	99	94	100	98	95	103	96	95	95
Benchmark	98	100	98	101	92	106	100	102	95
Ohio	98	101	102	101	100	107	98	100	98
KWS Zyatt	97	98	97	100	86	106	97	-	-
Kvarn	96	96	100	96	97	99	98	101	103
Sheriff	96	99	101	100	95	103	100	90	98
Chevignon	95	100	101	101	90	96	96	92	92

¹Sortsblanding 2020: Kvium, Informer, Kalmar, Sheriff; 2019: Benchmark, Informer, Kalmar, Sheriff; 2018: Benchmark, Kalmar, Sheriff, Torp; 2017: Benchmark, Kalmar, KES Dacanto og Torp. Blanding 2016: Benchmark, KWS Dacanto, Mariboss, Torp. ²Supplerende forsøg.

Resultaterne i tabel 2 viser udvalgte sorters dyrkningsegenskaber og sygdomsmotagelighed. Proteinindholdet er målt som råprotein i tørstof og ligger stabilt i alle sorter på omkring 10 %. Generelt var svampeangrebene meget lave i 2020. Generelt viste forsøgene ingen lejesæd. Sorterne He-

erup, Informer og Momentum viste meget lav sygdomsmodtagelighed. Merudbyttet for svampebekæmpelse giver en indikation af sorterens sundhed. Jo højere merudbytte for svampebekæmpelse jo ringer sundhed.

Tablet 2. Udvalgte vinterhvedesorters dyrkningsegenskaber og sygdomsmodtagelighed. Kilde sortinfo.dk.

Sort	Protein (%)	Længde (cm)	Lejesæd (0 - 10)	Sygdomsmodtagelighed (0-4) ¹						Merudb. Svamp.bek
				Meldug	Septoria	Brunrust	Gulrust	Bladplet	Fusarium	
Blanding	10,3	88	0	-	-	-	-	-	-	10,1
Benchmark	10,3	86	0	2	3	2	4	-	-	24,5
Chevignon	10,8	80	0,3	2	2	2	1	-	-	7
Drachmann	10,4	86	0	0	2	2	3	2	1	8,8
Graham	10,4	75	0	2	2	3	1	2	2	7,2
Heerup	9,8	88	0	1	1	2	2	2	2	7,1
Informer	10,6	92	0	1	1	2	1	1	1	7,1
Kvarn	10,2	80	0	3	3	3	1	-	-	9
Kvium	10,2	83	0,5	1	2	3	1	2	2	6,1
KWS Colosseum	9,8	73	0	2	1	3	1	2	2	5,9
KWS Extase	11,1	79	0	1	1	2	1	2	2	4,9
KWS Firefly	10,4	71	0	3	2	3	2	2	3	10,4
KWS Leif	10,7	73	0	2	2	3	1	-	-	9,3
KWS Lili	10,2	71	0	0	2	3	2	2	2	13,2
KWS Scimitar	9,9	78	0	3	2	2	3	2	3	16,2
KWS Zyatt	10,8	74	0	1	2	2	3	2	2	14,7
LG Quadrant	10,4	88	0	2	2	2	1	-	-	5,7
LG Skyscraper	10,3	80	0	1	2	2	1	2	2	8
Momentum	10,1	84	0	1	1	2	0	2	2	6,8
Ohio	11,1	89	0	2	2	2	1	2	2	4,8
Pondus	10	81	0	2	1	3	0	1	2	6,2
Rembrandt	10	78	0	2	1	2	1	2	2	7,5
RGT Saki	10,2	75	0	2	2	2	1	-	-	10
Sheriff	10,1	80	0	1	2	2	3	2	1	9,3
Torp	10,1	80	0	3	3	3	2	2	3	9,2

¹ Sygmodtagelighedsgruppe (0=ikke modt., 1=delvis modt., 2=modtagelig, 3=meget modt. og 4=ekstrem modt.)

Perspektivering

Når du skal vælge sort, er det vigtigt med et stabilt udbytte over flere år samt gode dyrknings- og resistensegenskaber.

Sorter med meget høj modtagelighed over for visse sygdomme (gulrust, meldug og septoria) vil i nogle år have behov for en ekstra svampebekæmpelse. Det modsatte kan være tilfældet med en

sort der har en lav modtagelighed, så kan behovet for svampebekæmpelse være mindre. Omkostningerne ved svampebekæmpelse skal også tages med i overvejelserne. Informer og Ohio har lavt smittetryk, og der er her ikke opnået rentable merudbytter ved brug af svampemiddel.

Sorter der må anvendes som brødhvede, kan der anvendes kvælstofnorm for brødhvede. Ud over det anmeldte areal skal den leverede mængde kunne dokumenteres inkl. indhold af protein, faldtallet og hekto-litervægt.